

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/50/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115213943
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2115213943.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o maloletého J. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov R. C., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom L. XX, zomr. XX. X. XXXX, H. F., nar. X. X. XXXX, bytom F. XXX, na návrh starých rodičov maloletého: 1. C. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XX, 2. Y. C., nar. X. X. XXXX, bytom L. XX, obaja zastúpení JUDr. Dušanom Slaninom, advokátom, Kollárova 34, Trnava, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, o dočasnej úprave pomerov k mal. dieťaťu predbežným opatrením, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave zo dňa 4. júna 2015 č. k. 16P/47/2015-17 v časti výživného a na odvolanie starých rodičov proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave zo dňa 6. júla 2015 č.k. 16P/47/2015- 31 o styku takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 4. júna 2015 č. k. 16P/47/2015-17 sa v časti výživného m e n í tak, že

Otec maloletého j e p o v i n ý prispievať na výživu maloletého po 50.- eur mesačne vždy do 15 -teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľov .

Uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 6. júla 2015 č.k. 16P/47/2015- 31 s a p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd uznesením zo dňa 4. júna 2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého J. F., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov C. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XX a Y. C., nar. X. X. XXXX, bytom L. XX, ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého, maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej. Otec maloletého v zmysle tohto uznesenia je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 70 eur mesačne, vždy do 15- teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľov s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Maloletý pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá zomrela. Od rozvodu manželstva býva maloletý v domácnosti starých rodičov, ktorí zabezpečujú starostlivosť o neho i po smrti matky, majú vytvorené podmienky pre starostlivosť, maloletý je v ich domácnosti zvyknutý a citovo k nim viazaný. Je preto v záujme maloletého, aby boli dočasne upravené práva a pomery z dôvodu, že je potrebné aspoň dočasne zabezpečiť starostlivosť o maloletého tak, aby nebol ohrozený jeho zdravý vývoj. Rozhodnutie len deklaruje súčasný stav, je však potrebná dočasná úprava z dôvodu právnej istoty a možnosti zastupovať maloletého pred štátnymi orgánmi. S poukazom na ust. § 76 ods. 4 O. s. p. súd ďalšie dôvody neuvádza, nakoľko sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi na nariadenie predbežného opatrenia a návrhu vyhovel. Spolu s rozhodnutím o zverení maloletého bolo potrebné rozhodnúť aj o výške výživného, ktorú súd dočasne do rozhodnutia vo veci samej určil s prihliadnutím na vek maloletého a jeho potreby, pričom vzhľadom na zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu na

nariadenie predbežného opatrenia nemal súd možnosť skúmať zárobkové a majetkové pomery rodičov. Súd určil výživné zhodne v zmysle rozhodnutia tunajšieho súdu vo veci 17C 292/2002. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zák. o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení výživného je potrebné prihliadnuť aj na osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, odôvodnené potreby oprávneného, schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, a to aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, tiež prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie /§ 75 ods. 1 Zák. o rodine/. Do doby rozhodnutia vo veci samej súd určené výživné považuje za primerané. Predbežné opatrenie zanikne v zmysle ust. § 77 ods. 1 písm. b, c/ O. s. p.

Uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 4.6.2015 č. k. 16P/47/2015-17 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým súd zveril dočasne maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov - navrhovateľov a otcovi určil výživné 70 eur mesačne.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie otec, ktorý okrem iného žiadal upraviť styk na každý párný víkend v mesiaci v čase od piatku 18,00 hod. do nedele do 17,00 hod. Návrh odôvodnil tým, že vyživovaciu povinnosť si voči deťom po rozvoze manželstva riadne plnil, so staršou dcérou je v kontakte a má s ňou dobrý vzťah. S maloletým sa pravidelne stretával do obdobia, kedy bývalá manželka vážne ochorela. Maloletý má u neho vytvorené podmienky, vie sa o neho postarať. Vždy sa snažil s maloletým vytvoriť si pevnejší vzťah, ale vzhľadom na viaceré okolnosti sa mu to nepodarilo v plnej miere zrealizovať. Po ochorení matky maloletého cítil stále väčšiu neochotu s ním komunikovať a stretávať sa so synom, postupne mu v tom začali brániť, zakazovali mu s ním telefonovať a nechceli mu ho dať ani počas upraveného styku. Uvedomoval si zlý zdravotný stav matky maloletého a jeho naviazanosť na ňu a starých rodičov, preto sa styku nedomáhal a veril v zlepšenie situácie, čo sa však nestalo. Navrhovatelia mu v styku bránia a maloletého negatívne ovplyvňujú. Navyše bol sám hospitalizovaný a operovaný /po úraze nohy a následná výmena kolenného kĺbu/, teda nemal reálnu možnosť za synom dochádzať a vo väčšej miere sa o neho starať. Zároveň žiadal, aby sa zmenila tá časť uznesenia, ktorá určuje výšku výživného, navrhol na 50 eur, pretože táto suma zohľadňuje nielen potreby maloletého, ale aj to, že je čiastočný invalidný dôchodca a počas 9 mesiacov od 2.10.2014 do 17.6.2015 bol práceneschopný. Od 18.6.2015 sa zamestnal u živnostníka A. L. v B. a od 3.2.2015 mu rozhodnutím Sociálnej poisťovne priznaný invalidný dôchodok 218,80 eur. Preto výživné 50 eur je primeraná výška výživného jeho schopnostiam, možnostiam, majetkovým pomerom a úrovni jeho potenciálneho budúceho príjmu.

Kolízny opatrovník je toho názoru, že tak to bolo potrebné upraviť vzťahy medzi účastníkmi konania, pretože pri rozhodovaní o predbežnom opatrení sa koná iba o predbežnej otázke konečné rozhodnutie vo veci samej bude vydané až po vykonanom dokazovaní. Vo svojom odvolaní otec navrhol, aby odvolací súd dočasne upravil styk otca s maloletým až do právoplatnosti rozhodnutia. Aby vzťahy otca s maloletým boli vytvárané a rozvíjané odporúčali krajskému súdu v tejto časti odvolania vyhovieť.

Dopĺňacím uznesením zo dňa 6. júla 2015 prvostupňový súd dočasne upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený s maloletým sa stretávať každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 10,00 hod. do 17,00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá v byte navrhovateľov - starých rodičov maloletého.

V odôvodnení uznesenia súd prvého stupňa poukázal na to, že z návrhu starých rodičov a tiež zo samotného odvolania otca, ktorým sa domáhal úpravy styku, je zrejmé, že styk otca s maloletým sa nerealizoval po dlhšiu dobu - otec udal, že od ochorenia matky, pričom z návrhu vyplýva, že k ochoreniu došlo dva roky pred smrťou matky, teda v r. 2013. Bez ohľadu na tvrdenia otca, či mu teda v skutočnosti reálne bolo bránené v styku s maloletým, neskôr sa pridružili prekážky na jeho strane / úraz a následná operácia/, z hľadiska rozhodnutia o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je smerodajná skutočnosť, že kontakt otca so synom sa riadne nerealizuje po dlhé časové obdobie troch rokov. Je nepochybné, že za toto obdobie sa vzťahy otca s maloletým nerozvíjali, maloletý nepochybne utrpel veľkú stratu pri úmrtí matky a je citovo viazaný na starých rodičov, v domácnosti ktorých žije. S prihliadnutím na všetky tieto okolnosti má súd za to, že pre dočasnú úpravu pomerov postačuje úprava styku tak, ako je uvedená vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Pri rozhodovaní súd zohľadnil doposiaľ upravený styk na každú sobotu v mesiaci /nie celý víkend ako to požaduje otec/, ktorý sa však dlhodobo

nerealizoval a dôvody nie sú relevantné v tom smere, že je potrebné postupne obnoviť vzťah otca s maloletým a až následne je možné /prípadne i v rozhodnutí vo veci samej v závislosti od vykonaného dokazovania/ tento rozšíriť. Navrhovaná úprava styku sa javí za daných okolností ako nepríjemná i s prihliadnutím na dočasnú úpravu pomerov. V rámci rozhodovania o nariadení predbežného opatrenia nie je možné vzhľadom na zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia vykonať dokazovanie vo veci samej. Súd má za to, že otec osvedčil danosť nároku tým, že po rozvode manželstva s matkou maloletého bol styk upravený a je aj v záujme maloletého, aby sa styk realizoval a aby sa aj otec podieľal na výchove maloletého. Ako bolo uvedené, vzhľadom na dĺžku obdobia, po ktoré sa styk nerealizoval, je v záujme maloletého styk dočasne upraviť na kratšie časové obdobie tak, aby k obnoveniu a rozvíjaniu vzťahov dochádzalo postupne a aby styk bol skutočne na prospech maloletého. Rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia má len dočasný charakter a nejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie starí rodičia mal. dieťaťa. Poukázali, že vždy rešpektovali a budú rešpektovať právo otca stretávať sa s vlastným dieťaťom ale faktom je, že maloletý sám dlhodobo sa nechce stretávať, nechce komunikovať a po smrti matky sa jeho postoj k otcovi ešte zhoršil. Poukázali tiež na dôvody zlých vzťahov medzi nimi uvedené vo vyjadrení k odvolaniu otca proti predbežnému opatreniu z 10. 7. 2015. Neochotu maloletého stretávať sa s otcom preukazuje aj čestné prehlásenie, ktoré priložili v prílohe. Maloletý sa nachádza vo veľmi zlom životnom období, matka mu zomrela, nepociťuje dôveru k otcovi, pretože o neho sa otec nikdy nevedel riadne postarať a nesnažil sa mu poskytnúť nevyhnutnú podporu počas matkinej choroby. Pred maloletými nie je možná otca ani spomenúť inak sa rozplače a prosí, že sa s ním nechce stretávať, preto nepovažujú úpravu styku otca s maloletým v tomto štádiu za vhodnú, úprava styku ako to určil súd prvého stupňa môže mať na maloletého negatívny dopad, keď sa s ním má stretávať 1 krát za 2 týždne v rozsahu 7 hodín mimo domova teda bez pocitu bezpečia. Vhodnejšie bude styk otca s maloletým predbežne nie upravovať a ponechať ho na záujme o otca a ochote maloletého. Preto navrhli uznesenie zrušiť alebo zmeniť tak, že styk otca s maloletým sa do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej neupravuje .

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie nielen v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 2 pís. a) O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v časti výživného nemožno potvrdiť podľa ust. § 219 O.s.p. ani zrušiť podľa ust. § 221 ods. 3 O.s.p. a uznesenie o úprave styku je vecne správne.

Podľa § 102 ods. 1 O. s. p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskoršie ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75a O. s. p. ak sa ocitne maloleté dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd bez návrhu alebo na návrh orgánu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitných predpisov predbežným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Podľa § 75a ods. 4 predbežné opatrenie podľa odseku 1 trvá najmenej počas troch mesiacov od jeho vykonateľnosti. Ak bolo pred uplynutím tejto lehoty začaté konanie vo veci samej, predbežné opatrenie trvá a zanikne, len čo je rozhodnutie vo veci samej vykonateľné.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a/ O. s. p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 45 Zák. o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri rozhodovaní je potrebné prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, uprednostniť príbuzného dieťaťa.

Toto konanie začalo Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 4. 6. 2015 č. k 16P 47/2015 bez návrhu na podnet starých rodičov maloletého.

Starí rodičia maloletého sa domáhajú zverenia maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že maloletý pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 13. 4. 2010 č. k. 17C 292/2009, maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bolo určené výživné 70 eur mesačne. V návrhu uvádzali, že po rozvode matka so svojimi deťmi /maloletým a už plnoletou dcérou/ začala bývať u rodičov - navrhovateľov, ktorí jej s výchovou a starostlivosťou o deti pomáhali. Otec deti navštevoval málo, obmedzoval sa na plnenie výživovacej povinnosti. Matka maloletého ochorela na onkologické ochorenie, XX. X. XXXX na jeho následky zomrela. Pred smrťou požiadala svojich rodičov, aby sa po jej smrti o maloletého postarali, keďže má s nimi vytvorený veľmi blízky vzťah. Maloletý sa takisto vyjadril, že chce žiť v domácnosti starých rodičov, u ktorých je zvyknutý, navštevuje v L.kolu, má tam kamarátov a starí rodičia mu poskytujú oporu i v čase choroby jeho matky. Maloletý hrá futbal za obec Ružindol, vodievajú ho navrhovatelia. Otec s maloletým vzájomný vzťah neudržiaval, maloletý má na neho zlé spomienky z čias, kedy rodičia spolu žili, fyzicky napádal jeho matku, ubližoval jej. S touto skúsenosťou sa starým rodičom zveril po smrti matky. Otec maloletému neposkytoval oporu ani počas choroby matky, nezaujímal sa o to, čo bude s maloletým ďalej, kto bude zabezpečovať jeho výchovu a starostlivosť. Maloletý zostal u navrhovateľov, s ktorými má vytvorené pevné citové väzby, vytvorili mu domov a zázemie. Navrhovatelia sú dôchodcovia, ale po zdravotnej stránke sú schopní zabezpečiť mu osobnú starostlivosť, majú pre neho vytvorené vhodné podmienky, stabilné výchovné prostredie, žije v ich domácnosti od rozvodu rodičov. Na to, aby mohli starostlivosť o maloletého riadne a nerušene vykonáva, zabezpečovať všetky záležitosti v škole, v styku s príslušnými orgánmi verejnej správy /ÚPSVaR, Sociálna poisťovňa/ je potrebné vec právne doriešiť. Z toho dôvodu žiadali nariadenie predbežného opatrenia tak, aby do rozhodnutia vo veci samej bolo možné okrem riadnej osobnej starostlivosti o maloletého zabezpečovať aj úradné záležitosti.

Odvolací súd poukazuje na poslednú úpravu práv a povinností k maloletému J. z pripojeného spisu 10P81/2014, kde sa konalo o schválení právneho úkonu odvolací súd zistil, že je pripojený spis 37 P 47/2014 ku ktorému je natrvalo pripojený spis o znížení výživného 14 P/13/2010, z ktorého obsahu odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Trnava číslo konania 17 C/290/2009 - 62 zo dňa 13. 4. 2010, na základe ktorého bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky určené výživné pre otca na maloletého J. 70 euro mesačne a upravený styk otca, pretože rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu, v čase začiatku styku prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska navrhovateľky a v čase ukončenia styku ho navrhovateľke odovzdá. Z odôvodnenia vyplýva, že sa dohodli o styku s maloletým J., súd dohodu uviedol vo výroku a vyplýva to z ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o rodine. Účastníci sa vzdali odvolania proti rozhodnutiu, preto je len stručne zdôvodnené. Naposledy si podal otec návrh na zníženie výživného dňa 16. 12. 2010 z dôvodu hospitalizácie v nemocnici, z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu keď mu poklesol príjem na 527,77 euro, preto navrhoval znížiť výživné na maloletého J. zo 70 na 50 eur. Nakoniec v predmetnom konaní svoj návrh zobral 6. 4. 2011 späť pred otvorením pojednávania a žiadal konanie zastaviť, pretože sa dohodli s matkou o znížení výživného na 50 eur mesačne. V spise sa nachádza dohoda rodičov o znížení výživného na 50 eur, podpísaná 5. 1. 2011 oboma rodičmi s účinnosťou od 1. 12. 2010, za ktorou sú pripojené osvedčenia pravosti podpisov rodičov a plnoletej H.. Keďže od tohto obdobia sa nezlepšili zárobkové pomery otca ba naopak začal poberať čiastočný invalidný dôchodok 218,80 eur, síce sa zamestnal podľa jeho tvrdenia u živnostníka od 18. 6. 2015 je potrebné poukázať nato, že sa jedná o rozhodnutie o dočasnej úprave pomerov, ktorým sa upravuje výživné platí v nevyhnutnej miere čo doposiaľ naposledy z dohodnutých 50 euro postačuje na pred dočasnou úpravou pomerov tak ako to má namysli na ustanovenie § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. Až v konaní o konečnom rozhodnutí o výživnom sa dôkazmi zisťujú skutočné majetkové pomery a zárobkové pomery povinného to znamená otca. A v tomto konaní sa preto rozhoduje na základe vykonaného dokazovania vzhľadom na možnosti a schopnosti povinného rodiča a vzhľadom na potreby maloletého. Odvolací súd preto v tejto časti zmenil uznesenie súdu 1. stupňa o výživné v nevyhnutnej miere vo výške 50 euro mesačne tak ako otec do posiaľ platil matke na základe poslanej dohody o výživnom podpísanej 5. 1. 2011 oboma rodičmi s účinnosťou od 1. 12. 2010. (§ 220 O.s.p.).

Pri rozhodnutí súdu I.stupňa v časti úpravy styku poukazuje odvolací súd na stálu úpravu styku otca rodičovskou dohodou rozhodnutím Okresného súdu Trnava číslo konania 17 C/290/2009 - 62 zo dňa 13. 4. 2010, v čase začiatku styku prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska navrhovateľky a v čase ukončenia styku ho navrhovateľke odovzdá. Táto úprava styku sa od rozhodnutia nemenila a v spise sa nenachádza žiadané rozhodnutie, žiaden listinný dôkaz ani vyjadrenie kolízneho opatrovníka o neuskutočňovaní a nerealizovaní predmetnej dohody po úprave styku, nebol preto dôvod prečo

neprevziať takúto úpravu do predbežného opatrenia vo vzťahu k starým rodičom ktorým dočasne maloletý J. bol zverený. Súd má za to, že otec osvedčil danosť nároku tým, že po rozvode manželstva s matkou maloletého bol styk upravený a je aj v záujme maloletého, aby sa styk realizoval a aby sa aj otec podieľal na výchove maloletého. Ako bolo uvedené, vzhľadom na dĺžku obdobia, po ktoré sa styk nerealizoval, je v záujme maloletého styk dočasne upraviť na kratšie časové obdobie tak, aby k obnoveniu a rozvíjaniu vzťahov dochádzalo postupne a aby styk bol skutočne na prospech. V základnom konaní dôkazmi vypočutím maloletého, šetrením kolízneho opatrovníka a v prípade potreby ustanovením znalca z odboru detská psychológia sa vykonané dôkazy zhodnotia jednotlivo v ich súhrne a rozhodne sa v merite veci. Preto v tejto časti dopĺňacie uznesenie súdu I. stupňa bolo potvrdené podľa ust § 219 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie